

for the provision of paid educational services".

20. Law of Ukraine No. 2145-VIII of 09/05/2017, On Education.

21. Zakon o visokom obrazovanju (Prečišćeni tekst) objavljen je u «Službenim novinama Kantona Sarajevo» broj 22/10.

22. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (<https://www.zakon.hr/z/320/>, 20.04.2018).

23. Zakon o strukovnom obrazovanju (<https://www.zakon.hr/z/383/Zakon-o-strukovnom-obrazovanju>, 20.04.2018).

24. Zakon o obrazovanju odraslih (<https://www.zakon.hr/z/384/Zakon-o-obrazovanju-odraslih>, 20.04.2018).

25. Law № 111/1998 Coll. Higher Education Act. Current version from 01/01/2018. (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-111/zneni-20180101>)

26. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.

27. Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Projekt. <http://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/agent.xsp?symbol=RPL&Id=RM-10-47-18>, or 15.04.2018.

28. Zakon o visokom obrazovanju, «Official Gazette of the Republic of Serbia», № 88/2017.

29. ISO 9001:2015. Quality management systems. Requirements.

ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕДАЧ ТОВАРІВ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ДЕРЖАВНОМУ ЕКСПЕРТНОМУ КОНТРОЛЮ

**Попельнюк Н.В., аспірант кафедри кримінального права та кримінології УДФС
України**

Popelnyuk N.V. VIOLATIONS OF THE PROCEDURE FOR THE IMPLEMENTATION OF INTERNATIONAL TRANSFERS OF GOODS SUBJECT TO STATE EXPERT CONTROL

***Анотація.** В статті надається характеристика про тимчасове вивезення товарів – вивезення товарів з України до іноземної держави з наступним їх поверненням в Україну; Тимчасове ввезення товарів – ввезення товарів в Україну з іноземної держави з наступним їх вивезенням за межі України. Зазначається, що соціальний зв'язок у цих правовідносинах виражається у діяльності їх учасників, яка спрямована на забезпечення нормального функціонування діяльності щодо міжнародної передачі товарів, які підлягають державному експортному контролю та у запобіганні злочинності державним експортним контролем.*

***Ключові слова:** запобігання злочинності, державний експортний контроль, злочин, міжнародні передачі товарів військового призначення.*

This article refers to the social relationship in the legal relationship that is expressed in the activities of the participants, which is aimed at ensuring the normal functioning of the international transfer of goods subject to state export control. The above mentioned activity of the subjects, their rights and responsibilities in relation to it are determined by the legislation. The material content of social relations is the behavior of these entities, and legal - the subjective legal rights and obligations established by law. In case of violation of the order of such activity, the damage to the object is caused by non-fulfillment or improper performance of the duties entrusted to the subjects of these relations, thus breaking the social connection through the illegal exclusion of oneself from these legal relations, which leads to creation of conditions for uncontrolled distribution of various types of weapons in the world, for the arming of extremist, terrorist groups, etc.

In addition, attention is drawn to the fact that public relations in the sphere of ensuring the inviolability of state borders is not always harmed or the threat of damage is created. For example, in violation of the rules of export of goods subject to state export control, the sale or transfer of goods to foreign subjects of economic and other activities may be carried out without export of these goods beyond the customs border of Ukraine. That thus, makes it possible to prevent both this crime and the commission of control.

***Key words:** crime prevention, state export control, crime, international transfers of military goods.*

Порядок здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення від 20.11.2003 р., № 1807 Інструкція про порядок заповнення заяв щодо отримання дозвільних документів, документів про гарантії та інших документів, що надаються Держекспортконтролем від 09.01.2004 р., № 4 Інспекційні повноваження, передбачені законами Встановлювати відповідність конкретних товарів, які є об'єктами міжнародних передач, найменуванню та опису товарів, внесених до

списків товарів, що підлягають державному експортному контролю Отримувати безоплатно від суб'єктів здійснення міжнародних передач товарів інформацію, необхідну для здійснення повноважень у галузі державного експортного контролю Отримувати від суб'єктів здійснення міжнародних передач товарів оригінали документів про гарантії, які підтверджують використання товарів виключно в заявлених ними або іншим кінцевим споживачем цілях; Проводити планові вибіркові перевірки фактичного використання товарів за призначенням їх кінцевими споживачами. Проводити розслідування, пов'язані з порушеннями законодавства в галузі державного експортного контролю, у тому числі перевірки доставки до кінцевих споживачів товарів, відповідності їх фактичного використання заявленим цілям та відповідності законодавству документації, на підставі якої здійснено міжнародну передачу товарів (статті 5, 7, 19, 23 Закону України «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання») [1].

Щодо актуальності даного питання слід зазначити, що, наприклад, протягом січня-липня 2018 року Вінницькою митницею ДФС складено 1078 протоколів про порушення митних правил. Загальна вартість предметів, що намагались перемістити з порушеннями митного законодавства, становить 3,3 млн грн. Переважна кількість протоколів, а саме 479, складені за ст. 481 Митного кодексу України «Перевищення строку тимчасового ввезення або тимчасового вивезення товарів». Ще 449 протоколів було складено за ст. 470 Митного кодексу України «Недоставляння товарів, транспортних засобів комерційного призначення та документів до органу доходів і зборів призначення, видача їх без дозволу органу доходів і зборів або втрата». За 121 справою відбулось вилучення предметів порушень митних правил. Сума вилученого склала 736 тис грн. У разі виявлення під час здійснення митного контролю та інших заходів, що здійснюються митницею, ознак правопорушень, розслідування яких не належить до її повноважень, митники повідомляють про це відповідні правоохоронні структури. Так, з початку року до територіальних підрозділів Нацполіції України та Служби безпеки України було направлено 31 повідомлення про кримінальні правопорушення за ознаками злочинів, передбачених ст. 305 (Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів), ст. 333 (Порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю), а також ст. 358 та 366 Кримінального кодексу України за фактом підроблення документів. У 2018 році Вінницькою митницею розглянуто 572 справи. Накладено штрафів на суму 5,1 млн грн, стягнуто штрафів на суму 1,6 млн грн. Судом розглянуто 140 справ, перераховано до держбюджету штрафів на суму 232 тис.грн. За матеріалами: Відділ комунікацій ГУ ДФС у Вінницькій області [2].

Товари, контроль за міжнародними передачами яких здійснюється відповідно до цього Порядку, зазначені у Списку товарів військового призначення, міжнародні передачі яких підлягають державному експортному контролю, наведеному у додатку до цього Порядку. Цей Список відповідає аналогічному списку військових товарів, прийнятому в рамках діяльності міжнародного режиму експортного контролю «Вассенаарська домовленість» та періодично оновлюється залежно від відповідних рішень, які приймаються у рамках цього режиму. Товари військового призначення в сукупності чи окремо – це: вироби військового призначення – озброєння, боєприпаси, військова та спеціальна техніка, спеціальні комплектуючі вироби для їх виробництва, вибухові речовини, а також матеріали та обладнання, спеціально призначені для розроблення, виробництва або використання зазначених виробів; послуги військового призначення; технології військового призначення; технічні дані; технічна допомога; базові технології. Аналогічним чином затверджено Порядок здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання [3]. Товари, контроль за міжнародними передачами яких здійснюється відповідно до цього Порядку, зазначені у списках: - товарів, що можуть бути використані у створенні звичайних видів озброєнь,

військової чи спеціальної техніки, який відповідає аналогічному списку товарів, прийнятому в рамках діяльності міжнародного режиму експортного контролю «Вассенаарська домовленість»; - товарів, що можуть бути використані у створенні ракетної зброї, який відповідає аналогічному списку товарів, прийнятому в рамках діяльності міжнародного «Режиму контролю за ракетними технологіями»; - товарів, що можуть бути використані у створенні ядерної зброї, якій відповідає аналогічному списку товарів, прийнятому в рамках діяльності міжнародного режиму експортного контролю «Група ядерних постачальників»; - товарів, що можуть бути використані у створенні хімічної зброї, якій відповідає аналогічному списку товарів, прийнятому в рамках діяльності міжнародного режиму експортного контролю «Австралійська група», а також містить відповідні списки хімікатів, які визначені у Конвенції про заборону розробки, виробництва, накопичення і застосування хімічної зброї»; - товарів, що можуть бути використані у створенні бактеріологічної (біологічної) та токсичної зброї, якій відповідає аналогічному списку товарів, прийнятому в рамках діяльності міжнародного режиму експортного контролю «Австралійська група». Усі зазначені вище списки періодично оновлюються залежно від відповідних рішень, які приймаються у рамках діяльності конкретних багатосторонніх міжнародних режимів експортного контролю.

Тобто товари подвійного використання це – окремі види виробів, обладнання, матеріалів, програмного забезпечення і технологій, спеціально не призначені для військового використання, а також роботи і послуги, пов'язані з ними, які, крім цивільного призначення, можуть бути використані у військових або терористичних цілях чи для розроблення, виробництва, використання товарів військового призначення, зброї масового знищення, засобів доставки зазначеної зброї чи ядерних вибухових пристроїв, у тому числі окремі види ядерних матеріалів, хімічних речовин, бактеріологічних, біологічних та токсичних препаратів, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України. Списки складаються за відповідними групами товарів спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань державного експортного контролю із залученням заінтересованих центральних органів виконавчої влади. До складання списків можуть також залучатися представники підприємств, наукових установ, організацій, а також їх об'єднань. Також предметом, можуть бути товари не внесені до списків, у разі, коли: такі товари ввозяться на територію України з наданням міжнародного імпорного сертифіката на вимогу держави-експортера; експорт або тимчасове вивезення таких товарів за межі України здійснюється до держав, стосовно яких резолюціями Ради безпеки Організації Об'єднаних Націй, інших міжнародних організацій, членом яких є Україна, чи національним законодавством встановлене повне або часткове ембарго на постачання таких товарів. Обов'язковим структурним елементом будь-яких суспільних відносин є соціальний зв'язок, під яким розуміють певну взаємодію, певний взаємозв'язок суб'єктів. Зовні соціальний зв'язок найчастіше знаходить свій вияв у різних формах людської діяльності. У нашому випадку соціальний зв'язок знаходить свій прояв у діяльності суб'єктів суспільних відносин, розглянутих вище з приводу такої діяльності, як міжнародна передача товарів, що підлягають державному експортному контролю. Міжнародні передачі товарів – це експорт, імпорт, реекспорт товарів, їх тимчасове вивезення за межі України або тимчасове ввезення на її територію, транзит товарів територією України, а також будьякі інші передачі товарів, що здійснюються за межами України, за умови участі в них суб'єктів здійснення міжнародних передач товарів [4].

Експорт – продаж або передача на інших законних підставах товарів іноземним суб'єктам господарської та іншої діяльності з вивезенням або без вивезення цих товарів за межі митного кордону України, включаючи реекспорт товарів, у тому числі: продаж або передача товарів в Україні посольству чи представнику будь-якої юридичної особи іноземної держави, іноземцю чи особі без громадянства; продаж або передача в Україні чи за її межами права управління (контролю) товарами відповідно юридичній особі іноземної держави чи її представнику, іноземцю чи особі без громадянства, у тому числі через

засоби зв'язку; розкриття технології іноземцю чи особі безгромадянства; фактичне відвантаження товарів з метою подальшої їх передачі або переміщення за межі України. Імпорт – купівля або отримання на інших законних підставах від іноземних суб'єктів господарської та іншої діяльності товарів із ввезенням або без ввезення цих товарів в Україну, включаючи їх купівлю для власного споживання філіями та представництвами установ і організацій України, що знаходяться за її межами, а також дипломатичними представництвами та консульськими установами України за кордоном; Реекспорт – продаж або передача на інших законних підставах іноземним суб'єктам господарської та іншої діяльності з вивезенням або без вивезення за межі України товарів, раніше імпортованих в Україну; Транзит – перевезення товарів з однієї до іншої іноземної держави територією України між двома пунктами або в межах одного пункту пропуску через державний кордон України, за винятком випадків, коли право власності чи право володіння та користування товаром у разі такого перевезення на території України в установленому порядку переходить від однієї до іншої особи; Тимчасове вивезення товарів – вивезення товарів з України до іноземної держави з наступним їх поверненням в Україну; Тимчасове ввезення товарів – ввезення товарів в Україну з іноземної держави з наступним їх вивезенням за межі України. Таким чином, соціальний зв'язок у цих правовідносинах виражається у діяльності їх учасників, яка спрямована на забезпечення нормального функціонування діяльності щодо міжнародної передачі товарів, які підлягають державному експортному контролю. Вищезазначена діяльність суб'єктів, їх права та обов'язки щодо неї визначені законодавством. Матеріальним змістом суспільних відносин є поведінка цих суб'єктів, а юридичним – суб'єктивні юридичні права та обов'язки, встановлені у законодавстві. При порушенні порядку здійснення такої діяльності шкода об'єкту заподіюється шляхом невиконання або не належного виконання покладених на суб'єктів цих відносин обов'язків, таким чином здійснюється розрив соціального зв'язку шляхом протиправного виключення себе з цих правовідносин, що призводить до створення умов для безконтрольного розповсюдження різних видів зброї у світі, для озброєння екстремістських, терористичних угруповань тощо. Крім того необхідно звернути увагу на те, що суспільним відносинам у сфері забезпечення недоторканності державних кордонів не завжди заподіюється шкода чи створюється загроза заподіяння шкоди. Наприклад, при порушенні правил експорту товарів, що підлягають державному експортному контролю продаж або передача товарів іноземним суб'єктам господарської та іншої діяльності може здійснюватися без вивезення цих товарів за межі митного кордону України [5]. Що тим самим, дає можливість запобігти як даному злочину так і вчиненню контрабанди.

Список використаних джерел

1. Банчук О. А. Проблеми теорії та практики інспекційної діяльності публічної адміністрації в Україні. К. : Конус Ю, 2009. 272 с. URL: <http://pravo.org.ua/img/books/files/problemy-inspekciynoi-diyalnosti-banchuk-2009.pdf> (дата звернення: 16.03.2019 р.)
2. Через Вінницьку митницю намагалися перевезти речі на 3,3 млн грн з порушеннями правил. URL: <http://vinnitsaok.com.ua/archives/242275> (дата звернення: 16.03.2019 р.)
3. Про затвердження порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2004 р. № 86. Дата оновлення: 29.11.2018. URL: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2004-%D0%BF> (дата звернення: 18.03.2019 р.)
4. Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання : Закон України від 15.03. 2003 // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 23. Ст. 148.
5. Самойлова Е. С. Особенности объекта преступления, предусмотренного ст. 333 Уголовного кодекса Украины // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия: Юридические науки. 2010. Т. 23 (62). № 1. 2010. С. 287-293.